

Nr 121

Av herr **Holmberg m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till vissa byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet.

I fråga om tillgången på lärare och lokaler är det allmänna skolväsendet illa rustat för den planerade övergången till enhetsskola över hela landet från och med 1962.

Skolmyndigheterna har i flera år påtalat försummelserna därvidlag och krävt större anslag, men detta har avvisats av regeringen och riksdagsmajoriteten under hänvisning till "det statsfinansiella läget". Samma skäl figurerar i årets statsverksproposition som motivering bl. a. för en mycket restriktiv skolbyggnadspolitik även under kommande budgetår.

Såsom vi ser saken beror detta statsfinansiella läge på att de ständigt ökade skatterna tagits i anspråk för andra ändamål så att även de angelägnaste kulturbehov fått sitta emellan. Den militära upprustningen har sålunda ökat med i runt tal en miljard kronor sedan 1956. I avvägningen mellan olika statsutgifter bör bl. a. den förändringen ske att skolbehoven blir bättre tillgodosedda på bekostnad av de militära utgifterna. Enligt vår mening kan också anslagen till kyrkan och hovet begränsas till förmån för kulturella behov.

I detta sammanhang bör också beaktas vad vi anfört i motionen II:5 om den pågående övervältringen av skolkostnader på kommunerna. Detta har förvärrat "den kommunfinansiella situationen" på ett mycket ödesdigert sätt och får otvivelaktigt negativa verkningar för skolpolitiken.

De kretsar på borgerligt håll som ivrigast bidragit till detta läge försöker nu utnyttja detsamma för kravet om ett ytterligare uppskov med enhetskolans förverkligande. Detta bör förhindras bl. a. genom att redan under kommande budgetår bygga mera skolor än regeringen velat gå med på.

Skolöverstyrelsen har goda argument för sitt förslag om ökning av skolbyggnadsanslaget med i runt tal 25 miljoner kronor. Regeringen har däremot — utan hänsyn till den förestående skolexpansionen och med hänvisning enbart till "det statsfinansiella läget" — föreslagit en *minskning* av de reguljära investeringarna för byggnader inom det allmänna skolväsendet med nära sju miljoner kronor.

I verkligheten torde regeringsförslaget innebära ännu större begränsning av skolbyggnadsverksamheten. Under innevarande budgetår har nämligen

ett stort antal skolbyggnader tillkommit som beredskapsarbeten utöver den reguljära investeringsramen. Nu anser regeringen emellertid att arbetsmarknadsläget inte ger anledning att planera byggen av detta slag i samma utsträckning som under innevarande vinter.

Även detta är ett högst tvivelaktigt argument. För närvarande finns mer än 40 000 registrerade arbetslösa av vilka många med fördel kunde sysselsättas med skolbyggen.

Med hänvisning till vad sålunda anförts föreslår undertecknade,

att riksdagen måtte besluta, att till Bidrag för vissa byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag, i enlighet med skolöverstyrelsens förslag, av 107 800 000 kronor.

Stockholm i januari 1960

Helmer Holmberg

H. Hagberg

Knut Senander